

KABAI CSABA

A Kilépő

Amikor hosszú idő után először kilépek a városkapun, mely a nemrég alaposan megmagasított, és a várost immár teljesen körülérő falon csak mint egy apró rés alkalmatlankodik, észreveszem, hogy nem is lassan-lágyan, hanem egészen agresszíven kitavaszkodott: túlvezérelt lett a zöld, és a levegő olyan, akárha arrogáns füstölők tömkelege ontaná az illatot egy meditatív szeánszon.

Pontosan nem emlékszem, hogy mikor kerültem a városba, de itt voltam már pár éve, évtizede. Az elme pestise elől menekültem ide, én, a kevésbé közkedvelt antihős, a lélek pestisébe, ahol, nem szégyellem, a semmi üres tükörszemeiben tűntem a legszebbnek. Igazán arra se emlékszem, hogy – akár gondolatban – mikor léptem e falakon túl utoljára. Most az tűnik legvalószínűbbnek, hogy amint megérkeztem, bezárultam e falak időtlen létébe, belefoglaltattam, mint homokórába a nem kopó homok, mely, különös iróniával, valahogy mégis az elmúlásra figyelmeztet. Mintha ugyanaz a nap telne-múlna azóta is, végeérhetetlen végtelen. Az események itt nem az időben történnek, hanem mozaikszerű pöttyökként kenődnek föl az örök szinkronia háttérvásznára.

Amikor hosszú idő után először kilépek a városkapun, megváltottnak érzem magam, és már nem is értem pár perccel ezelőtti ragaszkodásomat ehhez az időkapszulához. Most könnyedén lemondok róla, mert a magas városfalak és a barátságatlan, vaskalapos lakók többévi látványa haloványra színezte bennem a szabadság átélésének emlékét: egyszerre a katarzis érzése kerít hatalmába. És hiába próbálnék, szántsándékkal sem tudnék kevésbé patetikus díszletek között beszélni erről. Rájövök, a város hamis képpel fogott meg, és hogy az ott eltöltött idő hossza egyenes arányban van e hamis életeszmével való átítatódásom mértékével. Kissé el is szégyellem magam, amiért ennyire csalhatónak bizonyultam. *A város, melynek különös hangulata van – így az ezeréves, mégis friss bédekker – zárványváros, ahol a semmi történik; a városka, ahol az izolált idő telik.* A mindennapok több évtizednyire előre felírhatók egy kártyanaptárnyi papírlapra.

Az embereknek itt nincsenek titkaik, és mivel egymás szeméből hibátlanul olvasnak, csalahatatlantul ismerik egymás jellemét és szándékait is. Épp ezért lehetséges az – sajnos –, hogy valódi karakterek sem léteznek. Nincsenek meglepetések, nem történnek váratlan események, és még a balesetek is a városfalakon kívül maradnak, csakúgy, mint a háborúk, melyekről hitetlenkedő füleknek meséltem. De ez sem érdekelte őket különösebben. Én meséltem, és ők elfeledték. Ottlétem éve alatt számtalanszor beszéltem a háborúról. Volt, akinek több tucatszor elmondtam

ugyanazt – így indokolva, hogy miért vagyok, miért maradok itt –, de pár mondatom után mindig elfordult és továbbment, és állítom, egy szavamra sem emlékezett. A közöny az elme *rigor mortisa*. Egyedül a városirányítók figyeltek fel mondókámra, és kissé gyanakodva kezdtek szemlélni tevékenységemet. Ebből ered kiűzetésem is, amiért most hirtelen kifejezetten hálás vagyok.

Lépdelek az új élmények váratlan mámorától részegen, és – bár villogjanak túl a horizonton pislákoló haláljelekként a háborúk – szabadnak érzem magam. És ahogy megyek, hosszú idő után először kilépve a városkapun, a könnyűség fura súlyával mellemen, egyszerre minden, ami eddig történt, idővonalba rendeződik. És hirtelen este lesz, majd reggel, és este megint egyazon pillanatban. Ereimben meglódul a vér, dübörögve, dühöngve, szemeim felpattannak egy hosszú álomból, és így maradnak hosszú-hosszú időre. Fellelegzem, mert talán mégis jót tett nekem ez a magány, felmentett és megtisztított: mint a halálos ítélet, súlyos volt.

